

GAZETA GMINNA

KLAMRA

BIERTOWICE HARBUTOWICE KRZYWACZKA RUDNIK SUŁKOWICE

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY • ISSN 1233-2593 ROK XXXIII NR 4 (330) PAŹDZIERNIK 2023 R., SUŁKOWICE

CO W NUMERZE?

SPRAWY URZĘDOWE

Słowo Burmistrza	3
Kolejne wybory parlamentarne za nami	3
Ekspresem przez gminę	4
Inwestujemy w oświatę - Przedszkole w Biertowicach z dofinansowaniem	5
Sesje Rady Miejskiej	6
Uchwalone fundusze sołeckie na 2024 rok	6
Środki na wyposażenie świetlicy w OSP w Harbutowicach	7
Święto Małopolskiego Rolnictwa	7
Świętujemy Dzień Przedszkolaka w Gminie Sułkowice	7
140 lat OSP w Sułkowicach	8
Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze MDP i OSP	9
Przykład idzie „z góry”	10
ekOSP Sułkowice Program Regionalnego Wsparcia	10
Edukacji Ekologicznej	10
Ekomaniały w Gminie Sułkowice	11
Za nami 4 Bieg Sułkowicki & Marsz Nordic Walking	13
Spotkanie integracyjne świetlicy środowiskowej	13
Pomaganie mamy we krwi!	14
Nagrody Burmistrza Gminy Sułkowice z okazji Święta Edukacji Narodowej	14

WOKÓŁ EDUKACJI

Poznaj Polskę	14
Laptopy dla czwartoklasistów	15
Otwarcie ekopracowni w Szkole Podstawowej nr 2 w Sułkowicach	15
Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania	15
Z życia przedszkolnej „Dwójeczki”	16
Geneza Szkoły Kowalskiej	16

WYDARZENIA KULTURALNE

Narodowe Czytanie 2023	17
Seniorzy z Gminy Sułkowice poznają kulturę Małopolski	19
Wydarzenia w SOK	20

Z PASJĄ

Stajnia pod Topolą	21
--------------------	----

STOPKA REDAKCYJNA

GAZETA GMINNA
KLAMRA
BIERTOWICE HARBUTOWICE KRZYWACZKA RUDNIK SUŁKOWICE

www.sulkowice.pl
f /sulkowice

Wydawca: **Urząd Miejski w Sułkowicach**
Redaktor Naczelny: **Dariusz Melerowicz**
Adres redakcji: **Rynek 1, 32-440 Sułkowice**
Współpraca: **Burmistrz Gminy Sułkowice i Jednostki Organizacyjne Gminy**
Projekt, skład i druk: **A-grafa - Anna Stefańska - Studio Grafiki Reklamowej**
Okładka: **Zasoby OSP Sułkowice**
Redakcja zastrzega prawo do skracania i redagowania nadesłanych materiałów oraz nie zwraca nadesłanych materiałów.

Szanowni Państwo

Do Waszych rąk trafia kolejny numer naszej gminnej gazety. W pamięci mamy jeszcze przedwyborczą gorączkę.

Bardzo dziękuję za Waszą obywatelską postawę. Tak wysoka frekwencja, kolejki przed lokalami wyborczymi świadczą o wzroście świadomości obywatelskiej. Wzięliśmy sprawy w „swoje ręce”, bo każdy głos jest ważny i decyduje o naszej przyszłości. Bardzo dziękuję tym wszystkim, którzy dbali o sprawny, bezpieczny i zgodny z przepisami prawa przebieg wyborów w naszej gminie.

Jako burmistrz, samorządowiec cały czas deklaruję współpracę ze wszystkimi, którzy dobro Ojczyzny i naszej małej ojczyzny – Gminy Sułkowice, mają w sercu. Na naszym terenie widać wiele trwających prac, które zapewne w okresie zimowym ulegną naturalnemu spowolnieniu, ale zgodnie z deklaracjami wykonawców, będą kontynuowane. Cały czas, wspólnie z pracownikami urzędu nadzorujemy prace, które są wykonywane zgodnie z przyjętym harmonogramem, a w wielu przypadkach ten harmonogram wyprzedzają.

W ostatnim czasie dotarła do nas wiadomość, że w ramach naboru wniosków w programie inwestycji strategicznych Polski Ład - VIII edycja, nasz wniosek o dofinansowanie został pozytywnie oceniony i otrzymaliśmy promesę w kwocie 8 000 000 zł na modernizację dróg gminnych. Kolejnym zadaniem dla nas jest sprawne przygotowanie dokumentów i przeprowadzenie przetargu.

Szanowni Państwo, wraz ze zbliżającym się końcem roku przygotowujemy się do planowania kolejnych zadań na 2024 rok.

W pierwszej kolejności, zgodnie z ustalonym kalendarzem, odbyły się zebrania wiejskie w Krzywaczce, Biertowicach, Rudniku i Harbutowicach.

Bardzo dziękuję za Państwa liczny udział w zebraniach i zainteresowanie tym, co aktualnie się dzieje i będzie się działo w sołectwach.

W poszczególnych miejscowościach, przez głosowanie, zostały przyjęte zadania, które będą realizowane w 2024 roku.

Trwają prace nad całościowym budżetem naszej gminy, którego projekt przedstawię radnym Rady Miejskiej do 15 listopada. Mam nadzieję, że zostanie on przyjęty podczas sesji Rady Miejskiej, pod koniec grudnia 2023 roku.

W kolejnym wydaniu gazety gminnej Klamra będziemy chcieli również przedstawić harmonogram wydarzeń promocyjnych, które planujemy na 2024 rok.

Na koniec, chciałbym już teraz serdecznie zaprosić na uroczyste obchody kolejnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości 11 listopada, które tradycyjnie rozpoczniemy o godzinie 10.00 w kościele parafialnym w Sułkowicach.

Świętujemy ten dzień wspólnie, oddając cześć wszystkim tym, którzy przez 123 lata niebytu Polski na mapach świata nosili ją w swoich sercach a 11 listopada 1918 roku znowu cieszyli się z wolnej Polski.

Z poważaniem

Artur Gulef

Kolejne wybory parlamentarne za nami.

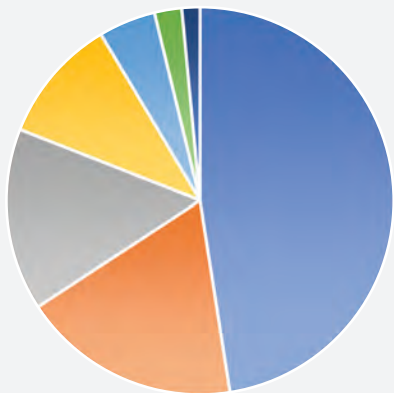
Były to 11 wybory po roku 1989. I choć historia głosowania na kandydatów do Sejmu i Senatu sięga aż 1493 roku, kiedy to po raz pierwszy wybrano przedstawicieli szlachty zasiadających w Sejmiku Ziemi, to właśnie wybory z 1989 r. uważane są za początek okresu III Rzeczypospolitej, w której przeprowadzane są całkowicie wolne wybory oparte na zasadach pięcioprzymiotnikowych, czyli zasadzie tajności głosowania, bezpośredniości, równości, powszechności i proporcjonalności.

34 lata temu Polki i Polacy biorąc udział w wolnych wyborach, oddali swój głos nadając kierunek demokratycznemu państwu. Zwycięstwo „Solidarności” oznaczało wejście w nową epokę wolnej, demokratycznej Polski. W roku 1989 frekwencja wyborcza wyniosła 62,7%, a w roku 2023 ponad 74% (do Sejmu – 74,38 a do Senatu 74,31%) Polacy wybrali 460 posłów i 100 senatorów.

W Gminie Sułkowice frekwencja wyniosła 74,81%, z czego najwyższa w Sołectwie Krzywaczka 81,19%, a najniższa w sołectwie Harbutowice 68,81%. Uprawnionych do głosowania mieszkańców Gminy Sułkowice na dzień 15 października 2023 r. było 11 517 osób. Obwodowe komisje wyborcze wydały mieszkańcom w wyborach do Sejmu i Senatu 8 620 kart, a z urn wyciągnięto 8 470 głosów ważnych.

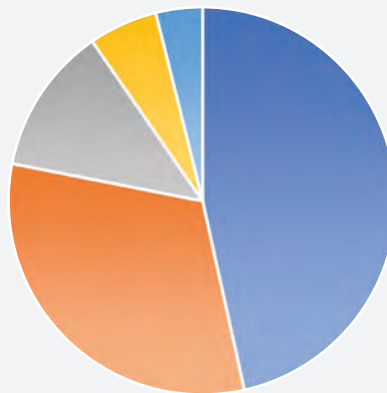
W dziewięciu obwodowych komisjach wyborczych pracowało 85 osób. Głosowaniu i ustaleniu wyników przyglądało się 16 mężów zaufania.

Na wykresach przedstawiamy Państwu wyniki głosowania na terenie Gminy Sułkowice. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej Gminy Sułkowice oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

- KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ 47,53%
- KKW KOALICJA OBYWATELSKA PO .N IPL ZIELONI 18,23%
- KKW TRZECIA DROGA POLSKA 2025O SZYMONA CHOŁOWNI - POLSKIE STRONNISTWO LUDOWE 15,21%
- KW KONFEDERACJA WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ 10,47%
- KW NOWA LEWICA 4,77%
- KW POLSKA JEST JEDNA 2,28%

W referendum ogólnokrajowym, które odbywało się równocześnie z wyborami do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej udział wzięło 40,91% Polaków. Dla ważności referendum musi w nim wziąć udział ponad połowa uprawnionych do głosowania.

- KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ (Pająk Andrzej) 46,54%
- KW TRZECIA DROGA POLSKA 2025O SZYMONA CHOŁOWNI - POLSKIE STRONNISTWO LUDOWE (Kłęczar Krzysztof) 31,54%
- KW KONFEDERACJA WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ (Łukajczyk Dawid) 12,28%
- KW WOLNI I SOLIDARNI (Burzyński Zbigniew) 5,74%
- KW WYBORCÓW RUCHU DOBROBYTU I POKOJU (Graczyk Piotr) 3,90%

W związku z czym referendum nie jest wiążące. W Gminie Sułkowice frekwencja w referendum wyniosła 53,36%.

*Ewa Kraus Sekretarz Gminy Sułkowice
Pełnomocnik Okręgowej Komisji Wyborczej*

Ekspresem przez gminę

1. Trwają intensywne prace związane z realizacją kolejnego etapu rozbudowy kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej w Krzywaczce. W ramach prac powstanie ponad 5 km sieci sanitarnej oraz około 400 m sieci wodociągowej. Wartość inwestycji wynosi 4.827.881,15 zł. Zadanie jest finansowane ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

2. Trwają prace związane z rozbudową budynku Zespołu Placówek Oświatowych w Harbutowicach. Zakończono montaż pokrycia na dachu dwuspadowym oraz zainstalowano piece gazowe w układzie kaskadowym.

W najbliższym czasie przewidywany jest montaż stolarki okiennej. Wartość inwestycji to 5.485.800,00 zł, w tym 3.240.367,39 zł z pozyskanych środków zewnętrznych w ramach programu inwestycji strategicznych Polski Ład.

3. Trwają intensywne prace na elewacji oraz w piwnicach budynku Ośrodka Zdrowia w Sułkowicach. Wykonano nową instalację kanalizacyjną z rur PCV, instalację elektryczną oraz instalację wodną. Trwają przygotowania do wykonania tynków. Wartość prac wynosi 3.321.000,00 zł. Inwestycja jest dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład.

4. Zakończyły się prace związane z modernizacją drogi gminnej ul. Bukowa w Rudniku. W ramach całego zadania zmodernizowanych zostanie łącznie niemal 5,5 km dróg. Wartość inwestycji wynosi 5.233.652,48 zł. Inwestycja jest dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład.

5. Zakończyły się prace związane z dociepleniem oraz wykonaniem nowego pokrycia dachu na hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Sułkowicach oraz wymianą stolarki okiennej w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Sułkowicach. W najbliższym czasie Wykonawca planuje montaż instalacji fotowoltaicznej. Wartość zadania wynosi 4.450.000,00 zł. Inwestycja jest dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład.

6. Trwają prace związane z wykonaniem nowej bieżni oraz boiska do koszykówki na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 w Sułkowicach. Wykonawca przygotował już podbudowę pod położenie nawierzchni poliuretanowej. Wartość zadania to 648.948,00 zł.
7. Zakończyły się prace związane z modernizacją drogi nr 2966 w Harbutowicach. W ramach prac wykonano nową nakładkę asfaltową na odcinku około 240 mb, uzupełniono pobocza, wyczyszczono rów przydrożny oraz wykonano odwodnienie liniowe. Wartość zadania wyniosła 128.496,93 zł.

Tekst i fot.: Piotr Latoń

Rzeczpospolita
Polska

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Inwestujemy w oświatę - Przedszkole w Biertowicach z dofinansowaniem

Przekazujemy bardzo dobre wiadomości dla Mieszkańców Biertowic. Urząd Miejski pozyskał dofinansowanie w kwocie 508.122,01 zł na zadanie pn. „Termomodernizacja budynku B przy Zespole Placówek Oświatowych w Biertowicach” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Promesę na realizację tej inwestycji odebrał Dariusz Melerowicz – Zastępca Burmistrza.

Zadanie obejmuje remont dachu, kominów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont elewacji polegający na dociepleniu budynku wraz z położeniem nowego koloru, wykonanie nowego szklanego daszku oraz nowej balustrady zewnętrznej. Prace pozwolą na znaczne zaoszczędzenie zużytej energii elektrycznej w budynku. Niewątpliwie inwestycja wpłynie na komfort przebywających w budynku przedszkolaków oraz uczniów, którzy zyskają odnowiony obiekt. Pozyskane dofinansowanie zakłada pokrycie 90% kosztów ze

środków Unii Europejskiej, jednak ze względu na fakt, że jest to projekt realizowany jeszcze w ramach poprzedniej perspektywy finansowej prace zostaną rozpoczęte niezwłocznie po podpisaniu umowy z Wykonawcą, który został już wyłoniony w drodze postępowania przetargowego.

Tekst: Ewa Garbień, fot.: UMWM

KLAMRA

5

Sesje Rady Miejskiej

LXXVIII sesja Rady Miejskiej

Głównym tematem sesji w dniu 31 sierpnia 2023 r. były sprawy związane z przygotowaniem placówek oświatowych do nowego roku szkolnego. Przedstawiona została także informacja o bilansie skonsolidowanym Gminy Sułkowice sporządzonym na dzień 31 grudnia 2022 r. Rada wprowadziła zmiany do Uchwały Budżetowej Gminy Sułkowice na 2023 rok oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz określiła wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Sułkowice. Kolejne podjęte uchwały dotyczyły wyrażenia zgody na przedłużenie okresu obowiązywania umowy dzierżawy zawartej z Zakładem Gospodarki Komunalnej, na użytkowanie sieci wodociągowej przy ul. Słonecznej w Rudniku i przy ul. Krzywej w Sułkowicach oraz wyrażenia zgody na zawarcie umów dzierżawy działki w Biertowicach, na której usytuowany jest parking oraz w Sułkowicach, na której posadowiony jest garaż blaszany. Ponadto Rada rozpatrzyła petycję dotyczącą „podjęcia działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa osób korzystających z drogi wojewódzkiej w miejscowości

Biertowice” oraz powołała Zespół ds. opiniowania kandydatów na ławników sądowych na kadencję 2024-2027.

LXXIX sesja Rady Miejskiej

Podczas nadzwyczajnej sesji w dniu 14 września 2023 r. Rada Miejska podjęła uchwałę w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Sułkowice na 2023 rok Nr LXVI/413/2022.

LXXX sesja Rady Miejskiej

W dniu 25 września 2023 r. Rada Miejska zapoznała się z informacją na temat przebiegu letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, który organizowały: Świetlica Środowiskowa w Sułkowicach oraz Sułkowicki Ośrodek Kultury. Rada Miejska dokonała także zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Sułkowice na 2023 rok oraz określiła wstępną lokalizację przystanków komunikacyjnych przy drogach gminnych wewnętrznych i drogach powiatowych nr K1939 i K1940 na terenie Gminy Sułkowice. Kolejne podjęte uchwały dotyczyły wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu bez przeprowadzenia przetargu na okres 10 lat lokalu znajdującego się w budynku Ośrodka Zdrowia przy ul. Szkolnej 9 oraz działki, na której posadowiony jest garaż blaszany. Podjęte zostały także uchwały w sprawie nabycia w formie darowizny nieruchomości gruntowych położonych w Sułkowicach, stanowiących drogi oraz sprzedaży bez przeprowadzenia przetargu nieruchomości gruntowych, położonych w Sułkowicach przy ul. Wolności.

Tekst: Teresa Gatlik

Uchwalone fundusze sołectkie na 2024 rok

W dniach 10 i 24 września br. w Gminie Sułkowice odbyły się zebrania wiejskie, na których głównym tematem było uchwalenie funduszy sołectkich na 2024 rok. Wysokość środków w ramach funduszu sołectkiego na przyszły rok dla każdego sołectwa wynosi 52 166,50 zł.

Sołectwa uchwaliły następujące przedsięwzięcia:

- Krzywaczka – projekt budowlany parkingu oraz chodnika na przeciwko budynków ZPO w Krzywaczce;
- Rudnik – wykonanie ogrodzenia boiska rekreacyjnego na ulicy Dolnej w Rudniku;
- Harbutowice – modernizacja budynku remizy OSP w Harbutowicach i dofinansowanie zakupu pojazdu typu quad dla OSP w Harbutowicach;
- Biertowice – zakup działki nr 665 w Biertowicach.

Fundusz sołectki realizowany jest od 2009 roku, są to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. Do dnia 30 września musi odbyć się zebranie wiejskie, na którym uchwałą zebrania wiejskiego zostanie przyjęty wniosek z inicjatywy sołtysa, rady sołectkiej lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa. Każdy wniosek musi zawierać oszacowanie kosztów planowanych przedsięwzięć i ich uzasadnienie, wynika to wprost z art. 5 ust. 3 ustawy o funduszu sołectkim. Wniosek niespełniający wymogów ustawowych może

zostać odrzucony, co może spowodować, że sołectwo utraci możliwość skorzystania ze środków funduszu sołectkiego.

Tekst: Monika Widlarz, fot.: UM

MAŁOPOLSKA

Środki na wyposażenie świetlicy w OSP w Harbutowicach

Gmina Sułkowice pozyskała dofinansowanie w kwocie 30.000,00 zł na doposażenie pomieszczeń w budynku OSP w Harbutowicach. Dzięki otrzymanemu wsparciu finansowemu oraz wkładowi z budżetu gminy zostaną zakupione m.in. stoły, zastawa stołowa oraz wyposażenie kuchenne.

Projekt współfinansowany ze środków Województwa Małopolskiego w ramach konkursu Małopolskie Świetlice Wiejskie.

Tekst: Ewa Garbień

Święto Małopolskiego Rolnictwa

W weekend 9-10 września br. na terenie Diecezjalnego Centrum Pielgrzymowania im. Jana Pawła II w Starym Sączu odbyła się Wystawa Agropromocja 2023. Wydarzenie to jest największą w Małopolsce cykliczną, plenerową wystawą rolniczą. Każdego roku gromadzi setki wystawców i dziesiątki tysięcy odwiedzających. Głównym celem wystawy jest promowanie osiągnięć rolnictwa, a także dorobku gospodarczego, dziedzictwa i kultury regionu Małopolski. Grono wystawców co roku wypełniają lokalni i krajowi przedsiębiorcy branży agrobiznesu, producenci, właściciele gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych, twórcy rękodzieła oraz Gospodyń Wiejskich.

W wydarzeniu udział wzięły również Panie ze Stowarzyszenia Gospodyń w Sułkowicach, które reprezentowały i promowały Gminę Sułkowice, częstując odwiedzających sułkowicką krzonówką oraz przygotowanymi smakołykami.

Tekst: Paulina Węgrzyn, fot.: Krystyna Biernat

Świętujemy Dzień Przedszkolaka w Gminie Sułkowice

Jakież miłe wspomnienia przychodzą na myśl o przedszkolu. Pierwsi poznani koledzy i koleżanki, wspólne zabawy, spacerki, pyszne obiady. Przedszkole to pierwszy w życiu etap edukacji wśród rówieśników, warto więc pokazać najmłodszym Mieszkańcom naszej gminy, że mają oni swoje święto.

20 i 21 września Artur Grabczyk Burmistrz wraz z Dariuszem Melerowiczem Zastępcą Burmistrza, a także wesołą postacią z bajki „Kubuś Puchatek” – Tygrysiem odwiedzili wszystkie oddziały przedszkolne w naszej gminie. Podczas wspólnego spotkania, na ręce dzieci z każdego oddziału Burmistrz przekazał prezent, który pozostanie na wyposażeniu sali. Edukacyjne zabawki, klocki, stanowiska zabawowe typu kuchnia, supermarket sprawiły naszym Przedszkolakom dużo radości. Wraz z Tygrysiem, który zarażał swoim optymizmem mieszkańców Stumilowego Lasu, dzieci mogły wspólnie spędzić czas, co również było miłą atrakcją. Wszystkim dzieciom uczęszczającym do przedszkoli, zarówno gminnych jak i niepublicznych na terenie naszej gminy składamy najlepsze życzenia. Niech Wasza dziecięca radość i ciekawość poznawania świata będą Wam zawsze towarzyszyć.

Tekst i fot.: Ewa Garbień

140 lat OSP w Sułkowicach

2 września 2023 r. najstarsza jednostka w gminie i jedna z najstarszych w powiecie świętowała swój jubileusz 140-lecia powstania, który połączono z uroczystością poświęcenia nowych pojazdów bojowych. Uroczystość rozpoczęła się od przemarszu spod remizy druhów, zaproszonych gości i 17 pocztów sztandarowych do kościoła parafialnego na Mszę Świętą, której przewodniczył ks. proboszcz Adam Gabrys w asyście kapelana wojewódzkiego strażaków ks. bryg. Władysława Kuliga, kapelana powiatowego strażaków ks. Józefa Orawczaka i kapelana jednostki OSP Sułkowice ks. Leszka Dyląga.

Po przemarszu na plac apelowy przy remizie odbył się uroczysty apel z okazji 140-lecia z podniesieniem flagi państwowej, odśpiewaniem hymnu państwowego, poświęceniem pojazdów, wręczeniem medali, odznaczeń i podziękowań dla osób, które wspierały i wspierają jednostkę OSP Sułkowice.

W uroczystości uczestniczyli zaproszeni goście, zarządy i poczty sztandarowe zaprzyjaźnionych jednostek oraz mieszkańcy.

Tekst: Jakub Światłoń, fot.: Monika Widlarz

Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze MDP i OSP

27 sierpnia na stadionie sportowym KS Gościbia dzieci, młodzież, drużny i druhowie rywalizowali w zawodach sportowo-pożarniczych będących eliminacjami do zawodów powiatowych.

Do zawodów zgłoszono 8 drużyn MDP (w tym 3 dziewczęce) oraz 7 drużyn OSP (w tym 1 kobietę). Zawodnicy rywalizowali w dwóch konkurencjach: ćwiczeniu bojowym oraz sztafecie pożarniczej. Sędziami poszczególnych konkurencji byli druhowie z OSP Lubień z sędzią głównym druham Tadeuszem Wachą.

Klasyfikacja generalna MDP dziewcząt:

1. Biertowice II
2. Biertowice I
3. Sułkowice

Klasyfikacja generalna MDP chłopców:

1. Harbutowice
2. Krzywaczka
3. Biertowice
4. Rudnik
5. Sułkowice

Klasyfikacja generalna OSP kobiet:

1. Sułkowice

Klasyfikacja generalna OSP mężczyzn:

1. Sułkowice
2. Harbutowice
3. Biertowice
4. Rudnik
5. Kuźnia
6. Krzywaczka

Puchary, nagrody indywidualne i dyplomy wszystkim startującym wręczył Prezes WFOŚiGW w Krakowie Kazimierz Koprowski, Radny Sejmiku Województwa Małopolskiego Robert Bylica oraz Burmistrz Gminy Sułkowice Artur Grabczyk.

Zaproszeni goście przekazali także jednostkom sprzęt zakupiony w ramach programu „Małopolskie OSP” z Województwa Małopolskiego i Ogólnopolskiego Programu Finansowania Służb Ratowniczych cz. II Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek ochotniczych straży pożarnych z WFOŚiGW w Krakowie.

Tekst: Jakub Świątłoni, fot.: Monika Widlarz

Przykład idzie „z góry”

W niedzielę, 10 września 2023 r. na stadionie KS Gościbia odbyły się XIII Powiatowe Zawody Sportowo Pożarnicze. Wystartowało 7 drużyn żeńskich, wśród nich dziewczyny z Sułkowic oraz 11 drużyn męskich, gdzie reprezentowały nas drużyny z Sułkowic i Rudnika.

Męska drużyna biorąc przykład z oldboi, którzy przed miesiącem wygrali zawody w Sieprawiu, nie dała szans pozostałym startującym, wygrywając zarówno sztafetę, jak i ćwiczenie bojowe, wyprzedzając drugi zespół aż o 12 sekund. Drużyna wystartowała w składzie: Szymon Latoń, Paweł Jończyk, Maciej Stokłosa, Wiktor Kiebzak, Michał Kiebzak, Michał Polak, Kamil Kuźniar, Krzysztof Jędrzejowski, Łukasz Głuc. Drużyna z Rudnika zajęła 7 miejsce i wystąpiła w składzie: Dariusz Bylica, Andrzej Kowalczyk, Grzegorz Szymoniak, Jacek Kurek, Bogdan Kurowski, Mateusz Babicki, Dariusz Janas, Tomasz Powroźnik, Tomasz Szczurek. Pierwszy raz w historii naszej gminy w zawodach powiatowych wystartowała drużyna żeńska w składzie: Anna Pytlarz, Aleksandra Bercal, Julia Bercal, Gabriela Bochenek, Anna Kuchta, Małgorzata Wilk, Izabela Kania oraz Sławomir Sitarz (mechanik).

Dziewczęta dużo trenowały przygotowując się do startu. W zawodach prowadziły po pierwszej konkurencji – biegu sztafetowym. Ostatecznie zajęły 6 miejsce. Wszystkim drużynom serdecznie gratulujemy, a męskiej drużynie z Sułkowic życzymy sukcesu na etapie wojewódzkim.

Tekst i fot.: Jakub Świątłoń

ekOSP Sułkowice Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej

PROGRAM REGIONALNEGO WSPARCIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

Druhowie OSP w Sułkowicach przez sierpień i wrzesień realizowali prewencyjny program z zakresu czystego powietrza – przeciwdziałania emisjom. Środki na realizację przekazało Ministerstwo Klimatu i Środowiska poprzez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, w sumie 57 221,34 zł, wkład własny jednostki to 6500,00 zł.

Głównym celem zadania było zwiększenie świadomości w tematyce ekologii, propagowanie postaw ekologicznych w zakresie przeciwdziałania emisjom, a także zwiększenie odpowiedzialności za dbanie o dobrą jakość środowiska głównie wśród najmłodszych mieszkańców Gminy Sułkowice. Druhowie zorganizowali cykl warsztatów w placówkach oświatowych na terenie gminy oraz szkolenie wyjazdowe w Tatrzańskim Parku Narodowym. W sumie w programie wzięło udział ponad 650 dzieci z terenu gminy.

Tekst, Foto.: OSP Sułkowice

EKOMANIACY W GMINIE SUŁKOWICE

W 2023 roku na terenie Gminy Sułkowice realizowany był projekt pn. „Ekomaniacy w Gminie Sułkowice”, dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Gmina na realizację projektu otrzymała kwotę dofinansowania: 143 354,70 zł. Celem realizowanego projektu było podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy oraz wiedzy w zakresie ekologii, poprzez różnego rodzaju akcje, wydarzenia, warsztaty i konkursy. W ramach projektu zorganizowano warsztaty edukacji ekologicznej i warsztaty pożarnicze z zakresu ekologii, które prowadzone były we wszystkich klasach szkół podstawowych i grupach przedszkolnych w naszej gminie, a także w Sułkowickim Ośrodku Kultury oraz dla seniorów, przeprowadzone w Klubie Senior +. W ramach warsztatów uczestnicy mogli dowiedzieć się jak ważnym aspektem naszego życia jest ekologia oraz jakie działania możemy podejmować w celu ochrony środowiska już na poziomie lokalnym. Dodatkowo uczestnicy wykonywali różnego rodzaju ekologiczne produkty, przydatne w codziennym życiu, które z powodzeniem mogą zastąpić te nieekologiczne. Łącznie w ramach realizowanego projektu odbyło się 128 spotkań warsztatowych.

Mieszkańcy Gminy Sułkowice w ramach realizowanego projektu uczestniczyli także w warsztatach wyjazdowych. Pierwsze warsztaty wyjazdowe odbyły się w interaktywnym centrum pszczelarstwa Apilandia w Kleczy Dolnej. W ramach realizowanych warsztatów, uczestnicy mogli poznać życie i zwyczaje pszczoł oraz zdrowotne właściwości prawdziwych pszczelich skarbów. Kolejną atrakcją była degustacja miodu i pyłku pszczelego oraz wykonywanie woskowych kolorowych świeczek. Drugie warsztaty wyjazdowe odbywały się na terenie Nadleśnictwa Myślenice. Na uczestników warsztatów czekała krótka wyprawa, podczas której m.in. mogli poznać i zobaczyć rezerwat Zamczysko nad Rabą oraz zostać pomocnikiem leśnika. Leśniczy z nadleśnictwa Myślenice przybliżył występujące w nadleśnictwie gatunki drzew i zwierząt, opowiedział w jaki sposób funkcjonuje leśny ekosystem i jak należy dbać o jego dobrą kondycję. Na koniec warsztatów, w wiacie turystycznej w leśnictwie Ukleina, na wszystkich czekała smażona kiełbasa, gdzie przy wspólnym posiłku uczestnicy wspominali leśne przygody.

Zwienieniem działań realizowanych w ramach Ekomaniaków był Ekopiknik – pn. „Ekolaboratorium pod niebem”, który odbył się w dniu 27 sierpnia 2023 roku na terenach zielonych przy Szkole Podstawowej nr 2 w Sułkowicach. W ramach organizowanego

wydarzenia mieszkańcy mogli pojeździć gokartem solarnym, spróbować sił w wyścigu robotów solarnych oraz skorzystać z warsztatów, odbywających się w ramach tematycznych stoisk. Główną atrakcją wydarzenia był konkurs wiedzy ekologicznej, przeprowadzony w dwóch kategoriach wiekowych, gdzie na mieszkańców czekały atrakcyjne nagrody ufundowane przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „MIKI” oraz INSTAL-MONT Mateusz Biela. Projekt Ekomaniacy obejmował także konkurs „Formy Ochrony Przyrody w Gminie Sułkowice”, w ramach którego uczestnicy uzupełniali specjalnie przygotowane książeczki, otrzymane w zestawach startowych, o informacje i zdjęcia dot. form ochrony przyrody, znajdujących się na terenie Gminy Sułkowice. Na zwycięzców oraz uczestników konkursu czekały atrakcyjne nagrody.

Projekt Ekomaniacy w Gminie Sułkowice sfinansowany został ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

WIELKA LEKCJA EKOLOGII W GMINIE SUŁKOWICE - TARGI EKOLOGICZNE 2023

W dniu 30 września 2023 roku, na terenie hali sportowej przy Zespole Placówek Oświatowych w Rudniku odbyły się III Targi Ekologiczne. Targi realizowane były w ramach projektu „Wielka lekcja ekologii w Gminie Sułkowice – edycja III”, na który Gmina Sułkowice pozyskała 37 981,00 zł dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Tematem przewodnim tegorocznych targów była fauna i ochrona ekosystemu w jej zakresie. W trakcie targów, szkoły podstawowe z terenu naszej Gminy przygotowały stoiska tematyczne, w zakresie obszarów tj. płazy, gady, ssaki, ptaki, owady, ryby. W ramach realizacji projektu przeprowadzono 3 konkursy. Pierwszy na zielnik drzew i kwiatów dla klas 1-3 szkół podstawowych, drugi dla klas 4-8 (grupowy) na duże zwierzę wykonane z materiałów recyklingowych, oraz trzeci otwarty dla wszystkich chętnych na małe zwierzątko z recyklingu. Konkursy cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem, a pomysłowość i kreatywność uczestników przekroczyła najśmielsze oczekiwania. W konkursie na zielnik nagrodzonych zostało 16 uczestników, w konkursie grupowym na zwierzę z recyklingu prace złożyły 43 grupy, a nagrodzonych zostało 8, w konkursie na małe zwierzątko z recyklingu złożono 27 prac indywidualnych, a nagrodzono 9. Całość naszych targów uświetnił także występ Zespołu Pieśni i Tańca „Elegia”. Targi ekologiczne jak co roku cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony dzieci i dorosłych mieszkańców naszej Gminy, którzy chętnie i tłumnie uczestniczyli w tym wydarzeniu.

OD 1 WRZEŚNIA 2023 ROKU SUŁKOWICE MAJĄ NOWOCZESNĄ EKOPRACOWNIĘ.

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 w Sułkowicach od 1 września korzystają z nowoczesnej ekopracowni przyrodniczej. Dzięki realizacji przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie programu „Ekopracownia – zielone serce szkoły, w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej, Gmina Sułkowice otrzymała dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 49 500,00 zł na utworzenie nowoczesnej ekopracowni. W dniu 27 sierpnia 2023 roku miało miejsce otwarcie pierwszej na terenie gminy i pierwszej na terenie powiatu ekopracowni. W wydarzeniu uczestniczyli m.in. prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie Kazimierz Koprowski, Pełnomocnik Zarządu Województwa Małopolskiego ds. klimatu, środowiska i poprawy jakości powietrza - Dagmara Hnat-Szumny, radny sejmiku Województwa Małopolskiego Robert Bylica, radni i sołtysi gminy Sułkowice oraz dyrektorzy szkół z terenu gminy.

Nowopowstała ekopracownia to sala wyposażona w najnowsze rozwiązania techniczne i technologiczne mające na celu pomoc w kształtowaniu postaw proekologicznych oraz zwiększeniu świadomości ekologicznej młodego pokolenia. Do pracowni zostały zakupione m.in. interaktywne plansze z obszaru biologii, mikroskopy, mikroskop cyfrowy oraz okulary do prowadzenia zajęć w technologii VR – wirtualnej rzeczywistości.

Powstała pracownia jest motywacją do tworzenia kolejnych tego typu pomieszczeń na terenie pozostałych

szkół z terenu Gminy Sułkowice.

POROZUMIENIE WFOŚiGW – GMINA SUŁKOWICE OPERATOREM PROGRAMU CZYSTE POWIETRZE

W dniu 5 października 2023 roku w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie Burmistrz Artur Grabczyk wraz ze Skarbnikiem Gminy Dorotą Hodurek w imieniu Gminy Sułkowice podpisali porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie dotyczące realizacji zadań programu Czyste Powietrze w roli operatora.

Jest to pilotażowy program, mający na celu zwiększenie zainteresowania wymianą nieefektywnych źródeł ciepła oraz termomodernizacją budynków mieszkalnych, w ramach dotychczas realizowanego programu Czyste Powietrze.

Pełnienie roli operatora programu pozwoli na kompleksowe wsparcie mieszkańców w procesach aplikowania o środki oraz realizację zadań, w ramach złożonych wniosków.

Tytuł ten jest dla nas dodatkowym motywatorem do pracy na rzecz poprawy jakości powietrza na terenie naszej Gminy.

WYJAZD STUDYJNY EKODORADCÓW DO DANII

W dniach 02-06.10.2023 r. ekodoradcy z naszej gminy uczestniczyli w wyjeździe studyjnym do Danii. Wyjazd został zorganizowany przez Krajową Agencję Poszanowania Energii S.A. oraz Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w Krakowie. W trakcie wizyty studyjnej nasi ekodoradcy uczestniczyli w wielu spotkaniach, warsztatach i wykładach, z zakresu ochrony powietrza, zmniejszania śladu węglowego na terenie naszej planety oraz poprawy jakości życia mieszkańców w obszarach ekologii i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii. Ekodoradcy mieli możliwość zapoznać się z działaniami takich organizacji i firm jak: Realdania, State of Green, Project Zero, Projekt DIVAIRcity Aarhus City Lab, Danfoss oraz Urzędów Gmin: Middelfart, Aarhus.

Wizyta pozwoliła naszym ekodoradcom na poszerzenie wiedzy nt. nowoczesnych rozwiązań technologicznych w świecie ekologii oraz pokazała jak dobre praktyki na poziomie lokalnym wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców oraz ekologię. Uzyskana wiedza będzie stanowiła dużą pomoc we wprowadzaniu działań ekologicznych na terenie naszej Gminy.

Tekst: Patrycja Bujas, Zdj.: Magdalena Batog, Patrycja Bujas

Za nami 4 Bieg Sułkowicki & Marsz Nordic Walking

4. Bieg Sułkowicki przeszedł do historii z pobitym rekordem ilości uczestników biorących udział w wydarzeniu. W sobotę 16 września do Sułkowic zjechało liczne grono biegaczy z Małopolski oraz sąsiednich województw. Od samego rana organizatorom oraz uczestnikom towarzyszyła gorąca atmosfera, a to nie tylko za sprawą pięknej, słonecznej pogody.

Punktualnie o godz. 11:00 - 155 biegaczy i 27 maszerujących wystartowało na trasę, by w ciągu 50 min pokonać dystans 5 km. Pierwszym biegaczem, który pokonał całą trasę w czasie 17:05'39 był Jan Wydra, natomiast wśród maszerujących pierwszy linię mety przekroczył Piotr Ordzowiały z czasem 34:18'00. Każdy z uczestników otrzymał pamiątkowy medal, a najszybszym zawodnikom nagrody wręczyli: Iwona Gibas - Członek Zarządu Województwa Małopolskiego, Andrzej Pajak - Senator RP, Krzysztof Trojan - Członek Zarządu Powiatu Myślenickiego, Artur Grabczyk - Burmistrz Gminy Sułkowice, ks. Adam Gabryś - Proboszcz Parafii w Sułkowicach oraz przedstawiciele organizatorów wydarzenia.

Po dekoracji zwycięzców biegu głównego i marszu przyszedł czas na konkurencje dziecięce. Dzieci podzielone na grupy wiekowe, pokonywały trasy dostosowane do swych możliwości. Najliczniejsze okazały się grupy przedszkolaków i dzieci z młodszych klas szkoły podstawowej, którym podobnie jak dorosłym nie brakowało determinacji w rywalizacji. Na mecie wszyscy najmłodsi biegacze otrzymali pamiątkowe medale, a za 5 pierwszych, najlepszych wyników czekały atrakcyjne nagrody.

Głównym celem wydarzenia jest promowanie zdrowego trybu życia, aktywnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu, walki z otyłością, chorobami wieńcowymi, chorobami kręgosłupa czy dysfunkcjami stawowymi. Niezmiernie cieszy fakt, że Gminę Sułkowice co roku reprezentuje tak liczna grupa aktywnych mieszkańców (do której należą również ci najmłodsi) - dla których ważna jest dbałość o zdrowie swoje i najbliższych. Jest to bardzo ważne i daje siłę oraz chęć do organizacji kolejnych tego typu wydarzeń sportowych. 4. Bieg Sułkowicki współorganizowali: Fizjomedicus - Centrum Rehabilitacji i Terapii Manualnej, Gmina Sułkowice oraz Stowarzyszenie Pomagamy Ludziom Kreujemy Przyszłość KP_PL.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego.

Tekst i fot.: Paulina Węgrzyn

Spotkanie integracyjne świetlicy środowiskowej

W słoneczne wtorkowe popołudnie 12 września Świetlica Środowiskowa w Sułkowicach wraz z filiami w Biertowicach, Harbutowicach i Rudniku zorganizowała dla nowo przyjętych wychowanków spotkanie integracyjne, które odbyło się na gminnym placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 2 w Sułkowicach. Zlot świetliczaków rozpoczęliśmy od spaceru nad Zalew rekreacyjny, a następnie zjedliśmy pyszne kielbaski z grilla, aby mieć dużo siły na wspólne gry i zabawy służące wzajemnemu poznaniu się i nawiązaniu nowych relacji koleżeńskich. Panie wychowawczynie przygotowały mnóstwo zabaw integracyjnych, w których dzieci chętnie brały udział i podczas których świetnie się bawiły. Były to m.in. zabawy z chustą Klanza (cukiereczek/kwiatuszek, fryzjer, rybak, rekin i rybki), gry i zabawy z piłką (parzące piłki, kolory, mecz piłki siatkowej oraz mecz piłki nożnej), zabawy ruchowe (wyścigi na dwie nogi, skoki w workach, wyścigi z hula-hop, przeciąganie liny, twister xxl, kamień papier nożyce w hula-hop, chodzi lisek koło drogi) oraz inne zabawy z użyciem drobnego sprzętu sportowego, jak skakanki czy gumy do skakania. Wspólna zabawa wychowanków Świetlicy to dobra metoda, aby rozbudzić wrażliwość, empatię, otwartość oraz szacunek do innych osób. Można było zauważyć jak nawiązują się nowe przyjaźnie między wychowankami, ponieważ to dzięki zabawie dziecko zdobywa wiedzę o świecie, ćwiczy, socjalizuje się, rozwija emocjonalnie i twórczo zdobywa nowe doświadczenia oraz ćwiczy wyobraźnię. Na koniec, po aktywnym spędzeniu czasu, wychowankowie zostali poczęstowani cukierkami.

*Bernadeta Żurek
Kierownik Świetlicy Środowiskowej w Sułkowicach*

Pomaganie mamy we krwi!

02.10.2023r. na sułkowskim rynku zorganizowana została trzecia w tym roku Akcja Krwiodawstwa. Od samego rana wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem. W specjalnym, mobilnym krwiobusie chęć uczestnictwa zgłosiło 36 osób, z czego 30 oddało łącznie 13,5 litra krwi. Dodatkowo w namiocie Fundacji DKMS 16 osób zarejestrowało się do bazy dawców szpiku i komórek macierzystych. Te osoby w przyszłości mogą dać szansę na życie swoim „bliźniakom genetycznym” chorym na nowotwory krwi.

Ponadto w punkcie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Myślenicach zainteresowani otrzymywali informacje z zakresu profilaktyki chorób zakaźnych oraz zdrowego stylu życia.

Dziękujemy Paniom z Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie Oddział

Terenowy w Myślenicach za kolejne sprawne i fachowe przeprowadzenie akcji krwiodawstwa oraz wszystkim osobom, które wzięły w niej udział.

Tekst i fot.: Paulina Węgrzyn

Nagrody Burmistrza Gminy Sułkowice z okazji Święta Edukacji Narodowej

W dniu 12 października 2023 r. w Sali Samorządowej w Sułkowicach odbyła się uroczystość wręczenia „Nagrody Burmistrza Gminy Sułkowice na rok 2023 z okazji Święta Edukacji Narodowej”.

W tym roku nagrodzeni zostali: Alicja Temple – nauczyciel Przedszkola Samorządowego Nr 1 w Sułkowicach; Monika Postawa - nauczyciel Przedszkola Samorządowego Nr 2 w Sułkowicach; Dominik Bańdura - nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 1 w Sułkowicach; Magdalena Klus – nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 2 w Sułkowicach; Szymon Tokarz - nauczyciel Zespołu Placówek Oświatowych w Harbutowicach; Katarzyna Gaweł – nauczyciel Zespołu Placówek Oświatowych w Krzywaczce oraz Agnieszka Gomulak - nauczyciel Zespołu Placówek Oświatowych w Rudniku

Uehonorowani zostali również dyrektorzy szkół i przedszkoli oraz kierownik Świetlicy Środowiskowej w Sułkowicach – Bernadeta Żurek.

Wszystkim nagrodzonym gratulujemy!

Tekst i fot.: Iwona Betlej, Magdalena Batog

Poznaj Polskę

Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego część szkół podstawowych z naszej gminy kontynuuje realizację projektu Poznaj Polskę, w ramach którego pozyskano łącznie ponad 113 tys. zł dofinansowania ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej. Szkoły, które postanowiły wziąć udział w projekcie stworzyły dla uczniów naprawdę ciekawe programy wycieczek. Kolejne z nich zrealizowała m.in. Szkoła Podstawowa nr 2 w Sułkowicach, której uczniowie klasy II odwiedzili we wrześniu Zakopane. Wycieczka została zaplanowana

w bardzo wartościowy sposób, ponieważ uczniowie mogli odwiedzić zarówno filię Muzeum Tatrzańskiego – Chałupę Gąsieniców Sobczaków, Sanktuarium Świętej Rodziny na Krupówkach, ale również wyjechać kolejką na Gubałówkę, a także zobaczyć Wielką Krokiew oraz wędrować góorskimi szlakami m.in. do Doliny Ku Dziurze. Niebawem kolejni uczniowie z naszej gminy „poznają” Polskę. Życzymy wielu wrażeń i miłych wspomnień.

Tekst: Ewa Garbień, fot.: SP 2 w Sułkowicach

Laptopy dla czwartoklasistów

Do szkół podstawowych z terenu Gminy Sułkowice zostały dostarczone laptopy, które następnie zostaną przekazane uczniom klas IV. Urządzenia otrzymano w ramach rządowego programu „Laptop dla ucznia”, którego celem jest wsparcie dzieci i młodzieży w rozwoju kompetencji cyfrowych.

Program realizowany przez Ministerstwo Cyfryzacji zakłada, że każdy uczeń IV klasy szkoły podstawowej w Polsce otrzyma na własność bezpłatny laptop. Sprzęt może być wykorzystany do nauki, rozwoju kompetencji cyfrowych oraz talentów i zainteresowań.

Gmina Sułkowice na podstawie umowy z Ministrem Cyfryzacji otrzymała 157 laptopów o łącznej wartości 457 863,81 zł.

W przekazaniu laptopów uczestniczył Pan Burmistrz Artur Grabczyk wraz z Zastępcą Dariuszem Melerowiczem, a w imieniu uczniów laptopy odebrali dyrektorzy naszych szkół podstawowych.

Tekst: Marta Czarny, foto: Magdalena Batog

Otwarcie ekopracowni w Szkole Podstawowej nr 2 w Sułkowicach

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 w Sułkowicach już od 4 września korzystają z nowej ekopracowni. W dniu 27 sierpnia 2023 r. na terenie Szkoły otwarto pierwszą w powiecie nowoczesną ekopracownię przyrodniczą. Podczas uroczystego otwarcia zaprezentowano działanie nowoczesnych narzędzi dydaktycznych w formie lekcji pokazowej. Na wyposażeniu pracowni znalazły się m.in. multimedialny sprzęt naukowy w tym m.in. okulary działające w technologii VR, monitor interaktywny, mikroskopy i inne niezbędne do prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Ekopracownia powstała przy współpracy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie i Gminy Sułkowice, dzięki dofinansowaniu ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach projektu pn. Szkoła przyszłości - nowoczesna ekopracownia w Gminie Sułkowice.

Mamy nadzieję, że w niedługiej przyszłości uda się utworzyć podobne pracownie we wszystkich placówkach na terenie gminy.

Tekst i fot.: Magdalena Batog

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania

Pod koniec września świętowaliśmy w Szkole Podstawowej im. J. Korczaka w Biertowicach niezwykle wydarzenie. Wraz z uczennicami i uczniami, należącymi do koła recytatorskiego, włączyliśmy się w pewną pożyteczną i ciekawą ogólnopolską akcję. W ostatni piątek września przypadł bowiem Dzień Głośnego Czytania, po raz pierwszy ogłoszony w 2001 roku przez Polską Izbę Książki, a obchodzony corocznie.

Nasi uczniowie świętowali wraz z Ignacym Krasickim, czytając głośno jego pouczające „Bajki”. Nie zabrakło m.in.: Kruka i Lisa, Papugi i Wiewiórki oraz Ośła i Barana. Wspólne, głośne czytanie było okazją nie tylko do świetnej zabawy, ale i przypomnieliśmy nam wszystkim, jak wiele w naszą codzienność wnosi literatura.

W czasach, w których mierzymy się z kryzysem czytelnictwa, ważne jest podejmowanie inicjatyw wskazujących na wartość książki i upowszechniających czytelnictwo. Głośne czytanie bowiem rozwija i wzbogaca słownictwo, buduje i wzmacnia więzi międzyludzkie, relaksuje i wspomaga procesy myślowe. Pozwala nam również uciec w świat wyobraźni, ożywia umysł i zachęca do refleksji. Lista zalet jest długa, jednak uczennice i uczniowie wskazali jedną, ich zdaniem najważniejszą. Wspólne, głośne czytanie łączy i pozwala zapomnieć o smutkach, niepowodzeniach i trudnych chwilach. Zatem polecamy głośne czytanie każdemu, małemu i dużemu, nie tylko od święta!

Tekst: Polonistka Renata Misiewicz, fot.: ZPO Biertowice

Z ŻYCIA PRZEDSZKOLNEJ „DWÓJECZKI”

„Przedszkole to miejsce, w którym dziecko uczy się nie tylko czytać i pisać, ale również poznaje świat i swoje miejsce w nim.”

Choć od początku roku szkolnego 2023/2024 minęło zaledwie kilka tygodni, a w naszym przedszkolu już tyle się wydarzyło. Korzystając z ciepłej aury za oknem oraz starając się urozmaicić czas pobytu dzieciom w różnorodny sposób - dzieci odwiedzały różne miejsca w bliższym i dalszym otoczeniu, udając się na spacer i wycieczki. Grupa Kubusiów Puchatków (5- latki) udała się na wycieczkę do Krakowa, do Centrum Edukacji Przyrodniczej UJ. Tam czekała już na nich porcja ciekawej wiedzy przyrodniczej. Na warsztatach "Jak powstają skamieniałości" dzieci odkrywały prastare, żyjące niegdyś istoty tj. amonity, węzowidła czy ślimaki. Poznały proces powstawania skamieniałości oraz samodzielnie ozdabiały ich gipsowe odlewy. Nie każdy wie, że żyrafa ma tyle kręgów szyjnych, ile człowiek, a pingwiny też chodzą do przedszkola. Nasze przedszkolaki już to wiedzą! A to za sprawą pięknej wystawy zoologicznej, którą z zaciekawieniem poznawały przemierzając korytarze uniwersytetu.

Grupa Muchomorków (4,5- latki) udała się do Manufaktury Czekolady w Krakowie, gdzie pod czujnym okiem cukierników mogła samodzielnie wyciąć czekoladowe ciasteczka, rysować topioną czekoladą, pisać na czekoladowych lizakach, własnoręcznie dekorować uformowane pralinki kolorowymi posypkami (kokosem, kolorowym cukrem, posypkami). Pani cukiernik zrobiła także dzieciom czekoladowy tatuaż idealny wprost do szybkiego zjedzenia. Na koniec czekoladowej przygody każde dziecko otrzymało pudełeczko z własnoręcznie wykonanymi ciasteczkami i pralinkami.

Dzieci z grup: Słoneczne Promyki (6 - latki) i Krasnali (5,6-latki) udały się na wycieczkę do zagrody na Jędrzejkówce w Laskowej. Na początku dzieci zostały poczęstowane pysznymi racuchami i dowiedziały się o pracach polowych, które rolnicy wykonywali w dawnych czasach, aby zgromadzić zboże, a potem mąkę na chleb dla całej rodziny. Dzieci poznały narzędzia do pracy w polu, mogli dotykać eksponatów, mieć ziarno w żarnach, poruszać młynkiem do zboża. Poznały także

jak dawniej przygotowywano ciasto i pieczono chleb. Dzieci chętnie wyrabiały ciasto i formowały podpłomyki, które zostały upieczone w starym piecu. Z dużym zaangażowaniem ubijały masło w maselniczkę, którym potem zostały okraszone podpłomyki. Atrakcją dla uczestników wycieczki okazało się karmienie kózek – miniaterek, danieli, owiec kameruńskich, muflonów, kóz i innych zwierząt. Chętnie także korzystały z możliwości dojenia sztucznej krowy oraz doświadczaly życia w dawnych czasach biorąc udział w spacerze z przewodnikiem po skansenie. Wszystko to było przeplatane atrakcyjnymi zabawami integracyjnymi. Dzieci z grupy Motylki (3,4- latki) wybrały się na wycieczkę do Edukacyjnej Sali Zabaw Ale-Klocki w Myślenicach, gdzie uczestniczyły w zabawach integracyjnych z animatorką. Przedszkolaki miały możliwość spędzić kreatywnie czas, budując konstrukcje z różnego rodzaju klocków. Była to niesamowita przygoda w świecie klocków LEGO.

Z racji tego, iż w ubiegłym roku szkolnym zostały zakupione dla każdego oddziału mini ogródki – dzieci ze wszystkich oddziałów posadziły w nich we wrześniu cebulki różnych kwiatów (tulipanów, hiacyntów, żonkili, krokusów itp.), aby wiosną móc podziwiać ich piękno: „To co posadzimy jesienią, zakwitnie wiosną”!

Tekst i fot.: Maria Świątłoń

Geneza Szkoły Kowalskiej

Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Sułkowicach, to obecna nazwa C.K.(cesarsko-królewskiej) Szkoły Kowalskiej, która powstała 16 października 1894 roku. Istnieje więc 129 lat i przygotowuje się do przyszłorocznych obchodów 130-lecia, planowanych na 19 października 2024 r. Szkoła powstała w celu pomocy sułkowickim rzemieślnikom. W XVII wieku w Sułkowicach było dwóch kowali, którzy umieli wytwarzać skomplikowane elementy zamków i ozdobne okucia, o czym świadczą drzwi ze starego kościoła przechowywane w kościółku św. Zofii. Rzemiosło kowalskie gwałtownie się rozwinęło w czasie rozbiorów. W 1781 roku było w Sułkowicach 58 samodzielnych kowali, w 1858 roku kowalstwem trudniło się już 700 osób. W tym okresie kowalstwo było już zróżnicowane, zarówno pod względem produkowanego asortymentu jak i zamożności wytwórców. Bogatsi kowale mieli własne kuźnie i produkowali proste narzędzia, zawiasy i podkowy, a najubożsi wytwarzali gwoździe, tworząc czasami zakłady nawet w domach. Rozwój kowalstwa spowodował

zapotrzebowanie na przedsiębiorstwa nakładcze, które zajmowały się pozyskiwaniem koksu i żelaza oraz zbieraniem zamówień. Pod koniec XIX wieku aż do 1922 roku monopolistami w zakresie pośrednictwa byli miejscowi Żydzi, mieli oni szerokie kontakty handlowe i składane przez nich zamówienia znacznie rozszerzyły asortyment produkcji lokalnych rzemieślników, ale było ono kosztowne. Produkty trafiały do całej Galicji i poza jej granice, a nawet w 1872 roku partia gwoździ trafiła do Paryża na międzynarodową wystawę.

Galicja była zacofana, a w krajach ościennych rozwijał się przemysł, dzięki któremu zaczęto produkować tanie gwoździe, była to katastrofa dla sułkowickich kowali. Sejm galicyjski podjął uchwałę o utworzeniu krajowej komisji dla spraw przemysłowych, której przedmiotem zainteresowań był m. in. rozwój rzemiosła. Widząc korzystny układ polityczny w Sułkowicach podjęto próbę uniezależnienia się od nakładców - pośredników i powołano spółdzielnię rzemieślniczą, czyli Towarzystwo Kowali. Powstało ono w 1887 roku z inicjatywy ks. Proboszcza Antoniego Opidowicza. Do Towarzystwa akces zgłosiło tylko 150 kowali, inni pozostali przy swoich nakładcach. Oddolna inicjatywa zaowocowała inspekcją m. in. posła na sejm krajowy dr Ferdynarda Weigla. Inspektorzy byli zaskoczeni jakością wyrobów wykonywanych w prymitywnych warunkach i zaproponowali przejście na produkcję przemysłową, na co jednak nie zgodziły się władze. W następnym roku dr Weigl, jako poseł ziemi krakowskiej, w przemówieniu sejmowym wskazał konieczność pomocy rzemieślnikom z Sułkowic. Powstała więc szkoła zawodowa przemysłu żelaznego, co było ewenementem, gdyż wcześniej władze nie godziły się na powstawanie w Galicji zbyt wielu szkół zawodowych. W całej Galicji były tylko trzy tego typu placówki. Tak więc wyrażono zgodę na utworzenie „kuźni wzorcowej”, gdzie kowale mieli uczyć się obsługi nowoczesnych narzędzi. Na pełną realizację tej uchwały sejmu galicyjskiego trzeba było poczekać do 1894 roku. Był problem z lokalem. Gospodarz Tomasz Judasz podarował na ten cel działkę i wybudowano budynek. Pierwszym kierownikiem c. k. szkoły kowalskiej został inżynier Franciszek Smereczyński, asystent na Wydziale Mechaniki Politechniki Lwowskiej, który podczas budowy szkoły kompletował kadry i załatwiał formalności związane z naborem. Do szkoły przyjmowano chłopców, którzy mieli ukończone 14 lat, skończoną szkołę powszechną, dobre warunki fizyczne, ich rodzice wyrazili zgodę na naukę i wpłacili 2 złote wpisowego. Szkoła była trzyklasowa, a naukę prowadzono w dwóch działach: kowalskim i ślusarskim. W roku szkolnym 1894/95 przyjęto 11 uczniów, w następnych latach było niewiele lepiej, ale szkoła rozwijała się stopniowo. W 1903 roku szkoła otrzymała nowy murowany budynek, a w 1906 roku otwarto w Sułkowicach bursę, której protektorem został książę Kazimierz Lubomirski. Poświęcenia dokonał

ks. Bp Władysław Bandurski. Budynek stał się ważnym ośrodkiem kulturalnym, odbywały się w nim spotkania miejscowej młodzieży i zabawy wiejskie.

W okresie międzywojennym liczba uczniów w szkole zawodowej sięgała 140. Dwukrotnie planowano przeniesienie jej do Krakowa, lecz protesty rady gminy i wydelegowanego komitetu przeszkodziły tym zamiarom. W ciągu swego istnienia, szkoła, odpowiadając na potrzeby rynku, bardzo się zmieniała. Łączy doświadczenia zdobyte przez lata kształcenia zawodowego z nowoczesnymi technologiami, aby absolwenci byli przygotowani do pracy we współczesnych realiach.

W życiu szkoły wysoko ceniona jest wypracowana w trakcie 129 lat szkoły tradycja i obrzędowość. Uczniowie i słuchacze brali udział w licznych konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych, bywali laureatami ogólnopolskich konkursów i finalistami olimpiad. W szkole istniała drużyna piłki ręcznej juniorek, która zdobyła mistrzostwo Polski. Szkoła nadal przygotowuje uczniów do różnych zawodów, zapewnia możliwości aktywności społecznej i ma bogate życie kulturalne.

W artykule wykorzystałam informacje zamieszczone w „Monografii Gminy Sułkowice” pod redakcją Piotra Sadowskiego z 2006 roku.

Tekst: Ewa Rylewicz, fot.: ZSZiO w Sułkowicach

Narodowe Czytanie 2023

Jak w większości bibliotek w Polsce, także i u nas w sobotę 9 września 2023 r. odbyło się już 12. Narodowe Czytanie powieści Elizy Orzeszkowej „Nad Niemnem”. Po ubiegłorocznym sukcesie Narodowego Czytania „Ballad i romansów” postanowiliśmy po raz kolejny włączyć się do akcji razem z ZSZiO w Sułkowicach jako współorganizatorem imprezy. Podobnie jak w roku ubiegłym wszyscy ci, którzy na chwilę chcieli przenieść się w nadniemeńskie okolice, mogli przybyć do naszej Izby Tradycji, która na kilka godzin zamieniła się w korczyński dworek, a to dzięki dużemu wkładowi pracy pani Anny Gatlik i pana Macieja Ziembli, pracowników Gminnej Biblioteki Publicznej im. ks. Józefa Sądziaka, których wspierała pani Małgorzata Sroka, nauczyciel-bibliotekarz z ZSZiO w Sułkowicach. Przy tworzeniu dekoracji i propagowaniu akcji niezwykle pomocni okazali się pracownicy Referatu Rozwoju Lokalnego i Promocji Urzędu Miejskiego.

Duże zainteresowanie, z jakim spotkała się akcja zarówno

w ubiegłym, jak i w tym roku pokazało, że oprócz walorów czytelniczych, była ona także elementem silnie integrującym naszą wspólnotę lokalną, zgromadziła bowiem przedstawicieli różnych grup i instytucji. Akcja Narodowego Czytania organizowana jest przez Prezydenta RP od 2012 roku. Została zainicjowana wspólną lekturą „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza. Podczas następnych edycji przeczytano: dzieła Aleksandra Fredry, „Trylogię” Henryka Sienkiewicza, „Lalkę” Bolesława Prusa, „Quo Vadis” Henryka Sienkiewicza, „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego, „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego, polskie nowele, „Balladynę” Juliusza Słowackiego, „Moralność Pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej oraz „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza. 6 czerwca 2023 r., w dniu 182. rocznicy urodzin Elizy Orzeszkowej, Prezydent RP Andrzej Duda opublikował list zapraszający do włączenia się we wspólne czytanie dzieła z kanonu polskiej literatury – powieści „Nad Niemnem” tejże autorki. List pana Prezydenta odczytał na naszym spotkaniu Burmistrz Sułkowic pan Artur Grabczyk.

Po tym wprowadzeniu spotkanie przebiegło wg scenariusza przygotowanego przez panią dyrektorkę GBP Małgorzatę Dzidek i polonistkę z ZSziO Urszulę Woźnik-Batko, które dokonały wyboru odpowiednich fragmentów powieści i połączyły je w spójną całość. Powieść, którą pan Prezydent wybrał do tegorocznego Narodowego Czytania, prawie każdemu kojarzy się z tym samym – z pięknymi opisami przyrody. I słusznie, bo już w pierwszych akapitach odnajdujemy opis nadniemeńskiego krajobrazu – rozległej, otwartej przestrzeni łąk i pól, przepełnionej zapachem kwiatów, śpiewem ptaków i brzęczeniem owadów. Orzeszkowa oddaje w pełni piękno natury, a następnie przechodzi do opisu siedzib ludzkich, które pozostają w harmonii z otaczającą je przyrodą. Zieleń osłania i ozdabia domostwa, nadając im swojski, kojący charakter. Te początkowe fragmenty odczytali przedstawiciele władz samorządowych i szkolnych, pani dyrektorka ZSziO w Sułkowicach Anna Łuczak oraz pan burmistrz Dariusz Melerowicz.

Powieść „Nad Niemnem” jest bardzo długa. Zdecydowaliśmy, że podczas naszej imprezy odczytamy końcowe rozdziały pierwszego tomu. Początek rozdziału piątego przedstawił nam główną bohaterkę, Justynę Orzełską, która wspomina swoje dzieciństwo oraz pierwsze spotkanie z przedstawicielami rodu Korczyńskich: Benedyktem i panią Andrzejową, a następnie wspomnienie romansu z Zygmuntem. Do czytania zaprosiliśmy dyrektorów sułkowickich szkół: panią dyrektorkę SP nr 1 Danutę Nykiel i po raz kolejny panią dyrektorkę ZSziO Annę Łuczak, wraz z reprezentującym organizatorów księdzem Maciejem Kłosem. Następny fragment ukazał nam kolejnego głównego bohatera powieści, Jana Bohatyrowicza, podczas pracy. Jego rozmowa z Justyną pokazała nam go jako człowieka pracowitego, radosnego, niepoddającego się losowi, czyli jako typowego bohatera pozytywistycznego. Do odczytania tego fragmentu zaprosiliśmy przedstawicieli Urzędu Miasta, kierownika Referatu Rozwoju Lokalnego i Promocji panią Ewę Garbień oraz pana burmistrza Artura Grabczyka, wraz z reprezentującą organizatorów panią Bernadettą Zarembą.

Idąc przez zaścianek bohaterowie spotykają jego mieszkańców przy pracy, Janek opowiada o nich Justynie. Są to m.in. Jadwiga Domuntówna i synowie Fabiana Bohatyrowicza. W końcu docierają do domu stojącego na skraju wsi. Taką historię przeczytała nam pani Danuta Kostował-Suwaj, nauczycielka ze SP nr 1.

Zanim doszło do poznania się Justyny i Anzelma Bohatyrowicza, na chwilę wróciły wspomnienia z czasów młodości bohatera, kiedy to był on związany z ciotką Justyny, Martą Korczyńską. Ten fragment odczytała pani Anna Bargieł, polonistka ze SP nr 2.

I wreszcie Justyna poznaje gospodarstwo Janka i jego rodzinę. Wizyta panienki z dworu budzi ciekawość mieszkańców zaścianka, kierowana nią pojawia się na podwórku Anzelma sąsiadka, Elżunia. Wkrótce po niej na podwórku Anzelma pojawia się jej ojciec, Fabian Bohatyrowicz i dowiadujemy się o konflikcie między dworem a zaściankiem. Fragment opisujący tę wizytę przeczytali uczestnicy z Klubu Senior +.

Po kłótni z Fabianem pojawiła się pewna propozycja, która dała początek wspólnej wyprawie Jana, Anzelma i Justyny. W drodze do celu Justyna miała okazję jeszcze lepiej poznać mieszkańców zaścianka. Wszystkich ich łączyło jedno – ukazani zostali w trakcie pracy, która była najważniejszą wartością w epoce pozytywizmu. Fragment opisujący tę wędrowkę przeczytała nam pani Barbara Bogunia, czytelniczka GBP w Sułkowicach w towarzystwie Przewodniczącego Rady Miejskiej, pana Waldemara Wolskiego.

Wysłuchany fragment powieści zakończył się motywem pieśni. To jeden z ważniejszych motywów w powieści, dlatego poprosiliśmy panią Zofię Kurowską, członkinię sułkowickiego chóru o zaśpiewanie ludowej pieśni „Ty pójdziesz górą...”, której fragmenty kilkakrotnie pojawiają się w „Nad Niemnem”. Kto nie słyszał – niech żałuje. Po tym wspólnym przerywniku powróciliśmy do trójki naszych bohaterów wędrujących nad Niemen. Zanim tam dotarli, mieliśmy okazję zaobserwować, jak wielkim autorytetem cieszył się stryj Anzelm w Bohatyrowiczach. Pokazał nam to fragment, który z wielką ekspresją odczytały panie terapeutki ze Środowiskowego Domu Samopomocy, Ewelina Węgrzyn - Kiszka i Anna Obajtek - Biela. Było to spotkanie z Jadwigą i jej dziaduniem, po którym trójka bohaterów wędruje dalej. I tutaj na naszej kanapie w dwóch turach zasiedli uczniowie ZSziO wraz ze swoimi nauczycielkami: Barbarą Bobeł, Małgorzatą Sroka i Urszulą Woźnik-Batko. Przybliży nam jeden z najbardziej znanych fragmentów „Nad Niemnem” – legendę o Janie i Cecylii. A jak potoczyły się dalsze losy rodu Bohatyrowiczów? O tym dowiedzieliśmy się z fragmentu kończącego tom pierwszy,

który przeczytały nam panie Aniela Ogarek i Zofia Kurowska, reprezentujące sułkowskie Stowarzyszenie Gospodyń.

Prowadzący imprezę duet, pani Monika Widlarz i pan Damian Dzidek, przez swój profesjonalizm sprawili, że nikomu czas się nie dłużył i ani się spostrzegliśmy, że trzeba już było wracać znad fikcyjnego Niemna do rzeczywistości.

Czytaniem fragmentom powieści towarzyszyła specjalnie na tę okazję przygotowana prezentacja multimedialna złożona z obrazów wygenerowanych przez sztuczną inteligencję na podstawie fragmentów wybranych do tegorocznego czytania. Wszyscy uczestnicy byli zachwyceni wynikiem pracy pana Macieja Ziembli.

Po odczytaniu wszystkich przygotowanych fragmentów nadszedł czas na podziękowania. Wszyscy uczestnicy

otrzymali za udział pamiątkę w postaci okolicznościowego podziękowania i bardzo chętnie wpisywali się do Kroniki Biblioteki. Na zakończenie spotkania pani dyrektor Małgorzata Dzidek podziękowała uczestnikom i zaprosiła do udziału w kolejnej edycji. Do podziękowań dołączył pan burmistrz, który wyraził swoją radość, że po raz kolejny w Sułkowicach udało się zorganizować tak ciekawą akcję. Wspominał także o niedawnej wizycie w Izbie Tradycji pana Prezydenta Andrzeja Dudy, który patronuje Narodowemu Czytaniu.

Mamy nadzieję, że Narodowe Czytanie na stałe zagości w kalendarzu imprez kulturalnych organizowanych przez GBP w Sułkowicach.

Tekst: Małgorzata Dzidek, fot.: Maciej Ziembła

Seniorzy z Gminy Sułkowice poznają kulturę Małopolski

MAŁOPOLSKA

Urząd Miejski w Sułkowicach we współpracy ze stowarzyszeniem Wykuci W Sercu Małopolski zrealizował projekt pn. „Seniorzy z Gminy Sułkowice poznają kulturę Małopolski”, na realizację którego pozyskano dofinansowanie w kwocie 15.000,00 zł w ramach konkursu Mecenat Małopolski ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. Grupa seniorów z Gminy Sułkowice wraz z Zastępcą Burmistrza Sułkowic panem Dariuszem Melerowiczem miała okazję odwiedzić Etnograficzny Park Krakowiaków Zachodnich w Wygiełzowie, prezentujący kulturę Krakowiaków Zachodnich.

Ekspozycja Parku składa się z 27 zabytkowych obiektów drewnianych wzbogaconych o małą architekturę: chałupy, stodoły, spichlerze, chlewik, kuźnię i olejarnię, a także zabytkowy kościół z Ryczowa z początku XVII wieku. Nasza 85 osobowa wycieczka została podzielona na cztery grupy. Każda z nich wzięła udział w warsztatach, przeprowadzonych w ramach programu. Podczas malowania kwiatów na płótnie mogliśmy zapoznać się z historią krakowskiego stroju ludowego. Tworząc korale, dowiedzieliśmy się o magicznym znaczeniu czerwieni w kulturze ludowej, zwyczaju odpędzania uroków i o tym, jak po wielkości paciorków, gatunku korala oraz liczbie sznurów można było rozpoznać pozycję społeczną i zamożność właścicielki. Mogliśmy też stworzyć witraż, złożony z typowych polskich kwiatów, a na koniec zostaliśmy zaproszeni na dworski poczęstunek. Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego.

Tekst i Foto.: Magdalena Batog

Wydarzenia w SOK

AKCJA LATO 2023

Kolejne wakacje zorganizowane przez Sułkowicki Ośrodek Kultury dla dzieci z Gminy Sułkowice za nami. Akcja trwała od 24 lipca do 11 sierpnia. Uczestnicy Akcji brali udział w licznych grach i konkursach w murach SOK-u, jak i w plenerze. Odwiedzili Izbę Tradycji w Sułkowicach, Ekomuzeum w Bogdanówce, Centrum Edukacji Przeciwpożarowej w Dobczycach, ZOO w Krakowie. Dzieci były na basenach w Myślenicach, Suchej Beskidzkiej oraz w Skawinie, a na zakończenie odbyły wycieczkę na Diabelski Kamień w Rudniku, zakończoną pieczeniem kiełbasek.

VI Sułkowskie Granie nad Zalewem

W piękne niedzielne popołudnie 20 sierpnia nad Zalewem w Sułkowicach odbyło się VI Sułkowskie Granie. Imprezę otworzył Przewodniczący Rady Miejskiej w Sułkowicach Pan Waldemar Wolski.

Na scenie wystąpiła Orkiestra Sieprawianka z Sieprawia oraz Orkiestra Sułkowskiego Ośrodka Kultury. Przy dźwiękach muzyki można było zjeść kiełbasę, nie zabrakło również atrakcji dla dzieci w postaci dmuchańców. Patronat honorowy: Burmistrz Gminy Sułkowice Pan Artur Grabczyk. Wsparcia finansowego udzielił Powiat Myślenicki na czele ze Starostą Myślenickim Panem Józefem Tomalem. Patronat medialny: iTV Myślenice, Klamra.

Recital Fortepianowy Michała Szymanowskiego

5 października 2023 r. w Sali Widowiskowej Sułkowskiego Ośrodka Kultury odbył się Recital Fortepianowy Michała Karola Szymanowskiego. Zgromadzeni mieszkańcy Gminy Sułkowice, młodzież ze Szkoły Podstawowej nr 1 i nr 2, Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących oraz nasi Sąsiedzi z ŚDS w Sułkowicach mogli posłuchać muzyki Fryderyka Chopina, Ignacego Jana Paderewskiego, Karola Szymanowskiego i Józefa Wieniawskiego. Swoją obecnością zaszczylił Wiceburmistrz Gminy Sułkowice Pan Dariusz Melerowicz, który otworzył Koncert.

Tekst i fot.: Sułkowicki Ośrodek Kultury

STAJNIA *pod Topolą*

Są miejsca gdzie pasja do koni staje się całym życiem, a stajnia staje się drugim domem, gdzie spędzasz cały swój czas. W Sułkowicach przy ul. Wolności, w uroczym miejscu nad rzeką odwiedzamy „Stajnię pod Topolą”, gdzie będziemy mieć okazję porozmawiać z Marią Mierzyńską-Kiebzak - trenerką jeździectwa, miłośniczką koni, Ryszardem Kiebzakiem - właścicielem, twórcą i gospodarzem stajni i Urszulą Magierą - prawą ręką Pana Ryszarda, pasjonatką tej dyscypliny sportu. W stajni, w boksach widzimy kilkanaście pięknych koni, część z nich jest własnością stadniny, część należy do prywatnych właścicieli, którzy oddali swoje koniki „pod topolowe oko”. W stajni mieszkają również znalezione kotki, a biegające po podwórku pieski zdają się żyć z nimi w zgodzie.

Chciałabym porozmawiać na temat koni, ale przyznam, że na koniach się nie znam - Przyznaję na początku rozmowy. *A na mężczyznach się pani zna?* - pyta pan Ryszard.

O tyle o ile - Odpowiadam.

Bo to jest to samo - żartuje pan Ryszard.

No nie, koń bardziej płochliwy - mówię.

Faceta, też wystraszyć można - ripostuje pan Ryszard a ja już wiem, że rozmowa będzie pełna humoru i serdecznej atmosfery.

Konie podobały mi się zawsze - mówi pan Ryszard. Chciałem, żeby u nas w Sułkowicach coś takiego było, żeby coś się działo. I powstał pomysł. W rodzinie z tą pasją byłem pierwszy, nie miałem ojca czy dziadka w branży. Pierwszego konika polskiego przywiozłem z Borów Tucholskich. On był pierwszy i tak się zaczęło, pomalutku. Najpierw była stajnia drewniana, później murowana, potem ujeżdżalnia. Wszystko się rozkręcało, a ja zawsze chciałem, żeby stajnia służyła ludziom, bo nie ma nic lepszego jak jazda konna. Wycisza człowieka, uspokaja dzieci.

Maria Kiebzak: Najlepiej jak dzieci są od małego uczone i prowadzone. Oswajanie dzieciaków od najmłodszych lat z koniem przynosi efekty. Taki kontakt działa cuda.

Ryszard Kiebzak: Ze starszymi jest troszkę trudniej.

MK: Są ośrodki nastawione stricte na hipoterapię, a my na rekreację. Nie da się wszystkich srok za ogon łąpać, do hipoterapii muszą być inne konie, musi być hala, żeby niezależnie od pogody móc ćwiczyć bez przerwy. Ćwiczymy dzieci od najmłodszych lat. Moja córka Lena też skacze, teraz została mistrzynią w ujeżdżeniu. Jeździ od dziecka. Żeby zacząć świadomą naukę jazdy konnej trzeba mieć skończone 6 lat. W wieku ośmiu lat już się skacze. Lena brała w tym roku udział w swoich pierwszych mistrzostwach małopolski w skokach, prowadziła w finale, ale spadła na 9 miejsce. Jest to bardzo ładny wynik, biorąc pod uwagę,

że to jest pierwszy, startowy rok bo dopiero od ósmego roku życia dzieci mogą zacząć startować w zawodach.

RK: Jest jeszcze jedna wnuczka, Agatka. Też jeździ konno i to bardzo dobrze. A nie bierze udziału w zawodach bo... jest jeszcze za mała, ale jak są takie „podwórkowe” zawody w górach, to ona tam już 50-tki i 60-tki skacze. A trenuje je mama.

MK: Mówi się, że teoretycznie nie powinno się własnych dzieci uczyć, ale to jest dość drogi sport.

RK: Cena konia zaczyna się od 30 tys. do 420 tys. złotych, do tego koszt utrzymania, treningi.

MK: Koszty leczenia, bo co powiesz choremu koniowi? Córkę mają swoje koniki. Każda ma po kucyku. Część stadniny jest przez Teścia używana do hodowli, inna do jazdy rekreacyjnej, jest też część hotelowa.

RK: Bo to wszystko zaczęło się od hodowli. Mieliliśmy koniki polskie tzw. tarpany, tak samo mocne. Teraz mamy konie małopolskie, trzy klacze, które na przyszły rok będą w specjalnym programie z punktacją, licencją, pochodzeniem. W ciągu 5 lat urodzą dwa żrebaczki, każdy będzie

skatalogowany, zostanie chipa w szyję, będzie opisany i zostanie paszport. Moim ukochanym koniem był właśnie ten pierwszy, nieduży konik polski, miał 149 cm. To od tego konia wszystko się zaczęło, cała hodowla. To było chyba jakieś 17- 20 lat temu.

MK: Mój ukochany koń dalej stoi w stajni: Lascal. To koń, po którym nie było wiadomo, że ma jakieś możliwości skokowe, a w ciągu roku dużo z nim osiągnęłam. To koń przyjaciel.

RK: W dużych stajniach jest inaczej, czasem nie ma się do kogo słowem odezwać, więc ludzie szukają małych stajni, a my mamy też sporo sukcesów.

MK: Przychodzi do nas dużo osób z problemami z rówieśnikami. Tutaj dzieci nawiązują relacje, cieszą się. W stajni muszą się odezwać, bo zbyt cicho, jak się do konia podejdzie, to on nic nie robi zwłaszcza, że dzieciom nie daje się koni elektrycznych, żywiołowych. Nie siedzą przy telefonie, przed komputerem, tylko w grupie. Uczą się jazdy, panowania nad swoim ciałem, więc konie muszą być dobrane tak, aby nie reagowały od razu na sygnał, gdy ktoś mocniej kopnie. Tu potrzeba troszkę siły i stanowczości. Konie tego uczą. Ciche, wycofane dziecko, musi się przemóc, bo inaczej sobie nie poradzi. Koń będzie czekał aż dzieciaki będą potrafiły się zmobilizować, będą bardziej stanowcze, nabiorą pewności siebie. Koń ma też bardzo dobry węch. Nie lubi zapachu alkoholu i tytoniu, więc palenie na terenie stajni jest zabronione.

RK: Mamy grupy różne wiekowo, są dorośli - nawet 70 latkowie, są ludzie po urazach, którzy dalej jeżdżą bo koń wycisza. On czuje kiedy się denerwujesz. Kontakt ze zwierzęciem pomaga tym, którzy mają depresję i są nerwowi. Nie muszą na nim jeździć. Wezmą go na trawę, na spacer, mówią do niego, karmią. Koń uspokaja, motywuje i uczy.

MK: Trzeba jednak mieć na uwadze, że jest to wielkie zwierzę, które nie ma w naturze obcowania z nami, tylko chodzenie po pastwisku. Trzeba uważać, żeby nas nie kopnął bo nawet tego najspokojniejszego może coś wystraszyć. Konie też wyczuwają złych ludzi. A jak ktoś jest zdenerwowany, to nawet najspokojniejszemu koniowi potrafi się to udzielić. Ludzie, którzy mają problem ze swoją psychiką, potem mają problem z jazdą konną, bo trzeba odciąć głowę od spraw które nas np. dzisiaj rano zdenerwowały. Jak będziemy mieć złe nastawienie, to jazda będzie słaba. Lepiej wtedy skupić się tylko na jeździe, możemy jechać w teren, robić coś luźnego ale nie dawać koniowi zadań, bo to nie będzie wychodziło. Żeby jednak wyjść w teren musi się umieć galopować. Wyjdzie sarna, koń się wzdygnie, musimy umieć na tym koniu się utrzymać, bo tam nie ma piasku. Jak spadniemy będzie twardo. Umiejętności muszą być sprawdzone, zweryfikowane. Nie wystarczy, że ktoś w Egipcie po plaży się przejechał. Chodzi o bezpieczeństwo. Jak przychodzi nowa osoba, która nie miała styczności z koniem, zapraszamy ją na zajęcia na lonży. 30 minut uczy się równowagi, wykonuje ćwiczenia, porozumiewa z koniem.

RK: Nie ma jednej odpowiedzi ile czasu musi taka osoba trenować, żeby wyjechać w teren, czasem 2 miesiące, a czasem pół roku, to zależy od indywidualnych predyspozycji. Wypadki na koniu się zdarzają. Nawet ten najspokojniejszy koń może się potknąć, spłoszyć, może kuropatwa wyskoczyć. To jest ryzyko. Ktoś kto siada na konia musi być tego świadomy.

MK: Dziecko musi załapać anglezowanie - czyli ten najważniejszy rytm, musi nie trzymać się cały czas siodła. Do jazdy musi też być odpowiedni strój. Nie przyjdziemy w klapkach. Potrzebne są bryczesy, toczek, dla dzieci kamizelka na kręgosłup. Na trening, jeśli chce się zrobić wynik sportowy trzeba przychodzić codziennie bo koń się musi ruszać. Człowiek natomiast, żeby pamięć mięśniowa była, jeśli jeździ sportowo to też codziennie, dla rekreacji natomiast optymalnie jest dwa razy w tygodniu. Są oczywiście dzieciaki, które przychodzą raz w tygodniu, ale wtedy mija z 3 lata zanim zaczną skakać. Jak ktoś chce szybszy efekt, to musi trenować częściej. Dla mnie to jest trochę jak uzależnienie i odpoczynek i praca.

RK: Z każdym umawiamy się indywidualnie, a trenujemy poziomy początkujące, średniozaawansowane i zaawansowane. Poza treningami dla dzieci planujemy też powrócić do hodowli. Nasze konie kiedyś już brały udział w wystawach, w championacie. Konie małopolskie są piękne. Te konie mają ikrę. Są wytrzymałe i wszechstronne. Nie są wymagające pod kątem żywieniowym. Przy dobrej jakości siana, przy owsie ten koń

ładnie wygląda, a jego sierść lśni. Nie można pozwolić na to żeby ta rasa wyginęła.

MK: Jak jest zima, nie zacznie nam zaraz kaszleć, kichać, prychać, nie ma alergii, nie jest po prostu przerasowiony. Możemy skakać, jechać w teren do lasu.

RK: Teraz 28 października będzie można odwiedzić naszą stajnię. Co roku organizujemy Hubertusa.

MK: Jest to tradycyjne święto przypadające na przełomie października, listopada, tzw. pogoń za lisem. To święto jeźdźców i wszystkich myśliwych. Dawniej we wszystkich kołach łowieckich, łączyli się myśliwi razem z jeźdźcami, z koniarzami, teraz świętujemy osobno, a lisa zastąpiono kitką na ramieniu. Zasady gonitwy są takie, że uciekający „lis” ma trzy nory. Jak jeździec z kitą jest w pobliżu „nory”, może podnieść rękę i gra zostaje wstrzymana. Zawodnik wychodzi „norą” w inne miejsce, gdzie znów zaczyna się gonitwa, aż do złapania lisa. Na święcie obowiązkowo trzeba skosztować bigosu. Jest też grochówka. Kto co da radę przygotować to robi i przynosi. U nas jest to wszystko za darmo i herbata i cukier do herbaty - Śmieje się pan Ryszard - To jest dzień kiedy się ludzie jednoczą. Zawody są dla naszych zawodników ale osoby obce mogą przyjechać i obserwować. W tym roku będzie około 40 uczestników, a gości dużo więcej, bo rodzice też się mają bawić. Zapraszamy do naszej stajni.

"Chcemy Polski niepodległej, abyśmy mogli tam
urządzić życie lepsze i sprawiedliwsze dla
wszystkich"

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

11 LISTOPADA 2023

PROGRAM UROCZYSTOŚCI W GMINIE SUŁKOWICE:

- 10:00** - Msza święta w intencji ojczyzny w kościele
pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Sułkowicach
- 11:00** - przemarsz przed Pomnik Ofiar Pacyfikacji,
podniesienie flagi państwowej na maszt,
odśpiewanie hymnu państwowego,
wręczenie nagród samorządowych 2023,
koncert Orkiestry Dętej z Sułkowic
- 12:00** - poczęstunek w Starej Szkole

BURMISTRZ GMINY SUŁKOWICE ZAPRASZA MIESZKAŃCÓW DO WZIĘCIA
UDZIAŁU W OBCHODACH NARODOWEGO ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI